

ambulet in via dei colēdo ipsuz. et ut diligat ipsū. **A**d p̄mū, ḡ dicēdū q̄ timor filialis est q̄ddā p̄abulū ad legē: non sicut extrinsecus aliquid sed sicut p̄ncipiū legis: sicut etiā dilectio et ideo de utroq; danf̄ p̄cepta que sunt quasi quedā p̄ncipia cōia toti⁹ legis. **A**d secūdū dicēdū q̄ ex amore sequitur timor filialis: sicut etiā et alia bona opa que ex caritate fiunt. et ideo sicut p̄ceptū caritatē danf̄ p̄cepta de alijs actib⁹ v̄tutuz: ita etiā simul danf̄ p̄cepta de timore et amore caritatis: sic etiā i sciētijs demonstratiuis nō sufficiunt p̄ncipia prima: nisi etiā ponānt cōclusiones que ex his sequūt̄ uel p̄rie uel remote. **A**d t̄riū dicēdū q̄ inductio ad timores sufficit ad excludendū p̄scriptiōnē: sicut etiā inductio ad spem suffic̄ ad excludendū desp̄ationē ut dictū est.

Consequēter

Considerādū ē d̄ caritate. Et p̄ de ipsa caritate. 2º d̄ dono sapie ei cōm̄dēre. Circa p̄mū cōsiderāda sūt q̄nq; p̄ d̄ ipsa caritate. 2º de ob̄o caritatē. 3º d̄ actib⁹ ei⁹. 4º de virtuz opposit̄. 5º de p̄cept̄ ad p̄tinētib⁹. Circa p̄mū ē duplex cōsideratio. Prima q̄dem de ipsa caritate fm̄ se. Secūda de caritate p̄ op̄atiōez ad sub̄m. Circa p̄mū querūt̄ octo. p̄ vtz caritas sit amicitia. 2º vtz sit aliq̄d creatū i aīa. 3º vtz sit v̄t⁹. 4º vtrum sit virtus specialis. 5º vtrum sit vna virtus. 6º vtrum sit maxia virtutū. 7º vtrū sine ea possit eē aliq̄ vera v̄tus. 8º vtruz sit forma virtutum.

Ad primuz sic proce

ditur. **V**idē q̄ caritas nō sit amicitia. Nihil n. ē ita p̄p̄iū amicitie sicut cōuiuere amico ut dicit p̄lus in 7º ethicoz. s; caritas est hoīs ad deū et ad angelos: q̄z nō ē cū hoīb⁹ cōuersatio: ut d̄ Daniel. 2º. ḡ caritas non est amicitia. **P̄**. Amicitia nō ē sine reamatiōe: ut d̄ in 8º ethicoz. s; caritas habet etiā ad iūmicos fm̄ illud Math. 5º. Diligite iūmicos v̄ros. ḡ caritas nō ē amicitia. **P̄**. Amicitie tres sūt sp̄s fm̄ p̄m in 8º ethicoz. s. amicitia delectabil̄ vtilis et honesti. s; caritas nō ē amicitia vtilis aut delectabilis. **D**ic. n. Jero⁹ i epla ad Paulinū que ponit i p̄ncipio biblie. Illa est vera necessitudo et xpi glutino copulata

quā nō vtilitas rei familiaris: nō p̄ntia t̄m̄ corp̄oz nō subdola et palpā ad dulationē: s; de timor et diuinay scripturay studia cōciliant sicut etiā nō ē amicitia honesti: ga caritate diligim⁹ etiā p̄ctōres amicitia vero honesti nō ē nisi ad v̄tuosos: ut d̄ in 8º ethicoz. ḡ caritas nō ē amicitia. **S**z ē q̄d Job. 15º dicit. **N**az nō dicā vos suos: s; amicos meos. s; p̄ nō dicebat̄ eis nisi rōne caritatis. ḡ caritas ē amicitia. **R**. d̄ q̄ fm̄ p̄m in 8º ethicoz. nō qlibet amor h̄z rōnē amicitie s; amor ḡ ē cū beniuolētia q̄n. s. sic amant̄ aliq̄: ut ei bonū velim⁹. si aut reb⁹ amat̄ n̄ bonū velimus: s; ip̄m eoz bonū nob̄ velim⁹ sicut dicimur amare vinū aut equū: aut ali q̄d huiusmōi: nō ē amor amicitie s; cuiusdā occupatiōis. **I**diculū. n. ē dicē q̄ aliq̄s habeat amicitia ad vinū uel ad equū. **S**z nec beniuolētia sufficit ad rōez amicitie: s; q̄n̄ quedā mutua amatio: ga amicus est amico amic⁹. **T**alis aut̄ mutua beniuolētia fūdat̄ sup̄ aliquā cōicatiōez. **C**ū ḡ sit aliqua cōicatiō hoīs ad deū fm̄ q̄ nob̄ suā b̄titudinē cōcat: sup̄ hāc cōicatiōnē opozt̄ aliqua amicitia fūdari. **D**e qua q̄dem cōicatiōe d̄. i. ad Cor. p̄. Fidelis de⁹ p̄ que vocati estis i societate filij ei⁹. **A**mor aut̄ sup̄ hāc cōicatiōnem fūdat̄: ē caritas. **U**n̄ maifestū ē q̄ caritas amicitia q̄dā ē hoīs ad deū. **A**d p̄mū ḡ d̄ q̄ duplex ē hoīs vita. **U**na q̄dē exteriōr fm̄ nām sensibile et corp̄alē. et fm̄ hāc vitam nō ē nob̄ cōicatiō uel cōuersatio cū deo et angelis. **A**lia aut̄ est vita hoīs sp̄ualis fm̄ mētē. et fm̄ hāc vitā ē nobis cōuersatio et cū deo et angelis: in p̄senti q̄dē statu ip̄fecte. **U**n̄ d̄ Phil. 3º. **N**ostra cōuersatio i cel̄ ē. s; ista cōuersatio p̄ficiē in patria: q̄n̄ serui eius seruiēt deo. et videbūt facie ei⁹: ut d̄ Apoc. 17. et iō hic ē caritas ip̄fecta: s; p̄ficietur i patria. **A**d secūdū dicēdū q̄ amicitia se extendit ad aliq̄d duplici. **U**no respectu s. i ipsius. et sic amicitia nūq̄ ē nisi ad amicituz. **A**lio se extēdit ad aliq̄d respectu alteri⁹ p̄sone. sicut si aliq̄s h̄z amicitia ad aliq̄d hominē rōne cui⁹ diligit oēs ad illū hoīez p̄tinētes: siue filios siue. seruos: siue ql̄icūq; ei attinētes. et tāta pōt eē dilectio amici q̄ p̄p̄t amicitū amēt̄ h̄i q̄ ad ip̄m p̄tinēt: etiā si nos offendāt uel odiāt. et h̄ mō amicitia caritatis se extēdit etiā ad iūmicos q̄s diligim⁹ ex caritate i ordine ad deū ad que p̄ncipal̄

habet amicitia caritatis. ¶ Ad tñū dicen-
dū q̄ amicitia honesti nō habet nisi ad vir-
tuosū sicut ad p̄ncipalē p̄sonā: s̄ ei⁹ intuitu
diligēti ad eū attinētes ⁊ si nō sint virtuosī.
Et h̄ mō caritas q̄ marie ē amicitia honesti
se extēdit ad p̄ctōres quos ex caritate diligi-
mus propter deū.

Ad secunduz sic pro-

cedit. ¶ Vides q̄ caritas nō sit aliqd creatū i
aīa: Sic. n. Aug⁹ i s̄ d̄ trini. Qui primū di-
ligit oīs est ut ip̄ā dilectionez diligat. deus
aut̄ dilectio ē. cōsequens ē q̄ ut p̄cipue deus
diligat. Et is̄ de trini. dicit Ita dictū ē: deus
caritas ē: sic dictū ē: de⁹ spirit⁹ ē. q̄ caritas n̄
ē aliqd creatū in aīa. s̄ ipse deus. ¶ De
us ē sp̄ualit̄ vita aīe: sicut aīa vita cōpori. s̄m
illō. Deut. 30. Ipse ē vita tua. s̄ aīa viuificat
corp⁹ per se ipsā. q̄ de⁹ viuificat aīas p̄ seipsuz
viuificat aut̄ eā p̄ caritatē: s̄m illud. i. Job.
5. Nos scim⁹ qm̄ trāslati sum⁹ de morte ad
vitā: qm̄ diligim⁹ fratres. q̄ deus ē ipsa cari-
tas. ¶ Nihil creatū ē infinite v̄tutis. s̄ ma-
ḡ oīs creatura ē vanitas. caritas aut̄ nō ē va-
nitas sed magis vanitati repugnat et est
infinite v̄tutis: q̄a aīam hoīs ad bonū infinite
p̄ducit. q̄ caritas nō ē aliqd creatū in aīa.

¶ 3. q̄ Aug⁹ dicit i s̄ de doctrina xp̄iana.
Caritate voco motū animi ad fruēdū deo p̄
ipsū. s̄ mot⁹ animi ē aliqd creatū i anima. q̄
⁊ caritas ē aliqd creatum in anima. ¶ De
dicēdū q̄ maḡ p̄scrutat hanc q̄stionē i. 8.
dis. primi libri s̄niaz. ⁊ ponit q̄ caritas non
ē aliqd creatū i aīa: s̄ ipse sp̄s sanct⁹ mētē
inhabitās. nec ē sua intēctio q̄ iste mot⁹ di-
lectionis quo deum diligimus sit ipse sp̄s
sanct⁹: s̄ q̄ iste mot⁹ dilectionis est a sp̄s
scō: n̄ mediāte aliq̄ habitu: sic a sp̄s scō sūt
aly act⁹ virtuosī mediantib⁹ h̄itibus aliarū
v̄tutū: puta fidei aut spei: aut alicui⁹ alteri⁹
v̄tutis. ⁊ h̄ dicebat p̄p̄ excellētiā caritatis
s̄ si q̄s recte cōsideret: h̄ magis redūdat in
caritatis d̄trimentū. nō .n. mot⁹ caritatē ita
p̄cedit a sp̄s scō mouēte h̄ianā mentem q̄
h̄iana mens sit mota tñ ⁊ nullo mō sit p̄nci-
piū huius motus: sicut cū aliqd corp⁹ moue-
tur ab aliq̄ exteriori mouēte. hoc. n. ē rōnē
volūtarij cui⁹ oportet p̄ncipiū i ipso esse: sic
s̄ dictū ē. ¶ N̄ sequeret q̄ diligere non esset
voluntariū qd̄ implicat d̄dictionē: cū amor de
sui rōe ipozt q̄ sit act⁹ volūtarij. ¶ Sic etiā

nō pōt dici q̄ sic moueat sp̄s sc̄s volūtate
ad actū diligēdi sicut mouet iustrumētū:
qd̄ ⁊ si sit p̄ncipiū act⁹: nō tñ ē in ipso agere
uel non agē: sic. n. tolleret ratio volūtarij
⁊ excluderet ratio meriti: cū tñ supra h̄ituz
est q̄ dilectio caritatis ē radix merēdi. sed
oportet q̄ sic volūtatis moueat a sp̄s scō ad di-
ligēdū q̄ etiā ip̄a sit efficiēs h̄ic actū. Nul-
lus aut̄ act⁹ p̄fecte p̄ducit ab aliq̄ potentia
actiua: nisi sit ei cōnālīs p̄ aliq̄ formaz que
sit p̄ncipiū actiōis. ¶ N̄ de⁹ q̄ oīa mouet ad
debitos fines: singulis reb⁹ indidit formas
p̄ q̄s inclinātur ad fines sibi p̄stitutos a deo.
⁊ s̄m h̄ disponit omnia suauit̄: ut d̄r Sap̄ie
8. Daīfestū ē at̄ q̄ act⁹ caritatē excedit nāz
potētie volūtatis. nisi q̄ aliq̄ forma supaddere-
tur nāli potētie p̄ quā inclinaret ad dilectio-
nis actū: s̄m h̄ eēt actus iste ip̄fectior actib⁹
nālibus ⁊ actibus aliarū v̄tutū: nec eēt fa-
cilis ⁊ delectabilis. qd̄ p̄ esse falsū: q̄a nlla
virtus h̄z tātā inclinationē ad suū actū sic ca-
ritas nec aliq̄ ita delectabilē opatur. Unde
maxime necesse ē q̄ ad actū caritatē i nob̄
existat aliqua hitualis forma supaddita po-
tētie nāli inclinationē ipsaz ad caritatis actū et
faciēs eā prope ⁊ delectabilē opari. ¶ Ad
primū q̄ dicēdū q̄ ip̄a eētia diuina: cari-
tas ē: sicut ⁊ sapia ē ⁊ sicut bonitas ē. ¶ N̄
sicut dicimur boni bonitate q̄ est de⁹. ⁊ sapi-
entes sapia q̄ est de⁹: quia bonitas q̄ formali-
ter boni sum⁹ ē p̄cipatio quedā dīne boni-
tatē. ⁊ sapiētia q̄ formalit̄ sapiētes sum⁹ ē p̄-
cipatō qd̄ā dīne sapie: ita etiā caritas q̄ for-
liter diligim⁹ primū ē quedā p̄cipatio di-
uine caritatē. ¶ Sic. n. mod⁹ loquēdi cōsuetus
est apud Platonē: eos q̄rū doctrinis imbut⁹
fuit Aug⁹. qd̄ qd̄ā nō aduertētes: ex verbis
eius sūperit occasionē errādi. ¶ Ad secū-
dū dicēdū q̄ de⁹ ē vita effectiue. ⁊ aīe p̄ ca-
ritatē. ⁊ corpis p̄ aīaz. s̄ formalit̄ caritas est vi-
ta aīe: sicut ⁊ aīa corpis. v̄i p̄ h̄ pōt cōcludi
q̄ sicut aīa immediate vnū corpis: ita caritas
aīe. ¶ Ad tñū dicēdū q̄ caritas opat̄ forā
liter. efficacīa aut̄ forme est s̄m v̄tutē agen-
tis q̄ inducit formā. ⁊ iō p̄ q̄ caritas nō ē
infinite: sed facit effectū infinitū dū iūgit
aīam deo iustificādo ip̄az hoc demonstrat
infinite v̄tutis dīne q̄ ē caritatis actor.

Ad tertiuuz sic proce-

ditur. ¶ Vides q̄ caritas non sit virt⁹. Caritas

enī amicitia ē q̄dā .s. amicitia a phīs nō po
 nē virtus : ut ī li° ethicorū p̄. neq̄. n. cōtu
 merat̄ int̄ vtutes morales : neq̄ etiāz inter
 intellectuales .ḡ etiā neq̄ caritas ē virtus
¶ Virtus ē vltimū potētie : ut dī in li° d
 celo ⁊ mūdo .s. caritas nō ē vltimū : s. ma
 gis gaudiū ⁊ pax .ḡ videt̄ q̄ caritas non sit
 virtus : s. magis gaudium ⁊ pax . **¶** Dis
 virt° ē quidā habitus accidētalis . sed caritas
 non ē habitus accidētalis : cum sit nobilioz
 ip̄a aīa . nullū aut̄ accidēs ē nobili° subo . ḡ
 caritas nō ē virtus . **¶** S. 3. ē qd̄ Aug° dic
 in li° de morib° eccle . Caritas ē virtus q̄ cū
 nra affectio ē rectissima : iūgit nos deo q̄
 eum diligim⁹ . **¶** R° dicēdū q̄ hūani actus
 bonitatē hnt̄ fm̄ q̄ regulā debita regula ⁊
 mēfura . ⁊ iō hūana vtus q̄ ē pncipiū omniū
 bonorū actūū hōis cōsistit in attigēdo regu
 lā hūanorū actūū : q̄ qd̄ ē duplex : ut s̄ dicit̄
 est . i. hūana ratio . ⁊ ip̄e deus . vnde sic vtus
 moralis diffinit̄ p̄ h̄ qd̄ ē fm̄ rectā rationē
 ut p̄z in 2° ethicorū . ita etiā attigere deus cō
 stituit rōnem virtutis : sicut etiā s̄ dictū est
 de fide ⁊ spe . vñ cū caritas attigit deū : quia
 iūgit nos deo : ut p̄z p̄ auctoritatē Auḡ . in
 ductā : n̄s ē caritates esse virtutem . **¶** Ad
 primū ḡ dicēdū q̄ phīs ī 8° ethicorū . n̄ negat
 amicitia ē vtutē : s. dic̄ q̄ ē virtus uel cuz
 virtute . Posset . n. dici q̄ ē virt° moralis cir
 ca opatiōes q̄ sūt ad aliū : sub alia tñ rōne q̄z
 iusticia . nā iusticia ē circa opatiōes q̄ sunt
 ad aliū sub rōne debiti legalis . amicitia aut̄
 sub rōne cuiusdā debiti amicabile ⁊ moral
 uel magis sub rōne bñficiū ḡtuiti : ut p̄z per
 phīm ī 8° ethicorū . **¶** Dōt̄ tñ dici q̄ nō ē virt°
 p̄ se ab alijs distincta . nō . n. h̄z rōnē laudabil
 ⁊ honesti nisi ex obo : fm̄ q̄ fūdat̄ sup̄ hone
 state virtutū : qd̄ p̄z ex h̄ q̄ nō q̄libet amici
 tia h̄z rōnē laudabilis ⁊ honesti : sicut p̄z in
 amicitia delectabilis ⁊ vtilis . vñ amicitia d̄
 tuosa magis ē aliqd̄ n̄s ad virtutē q̄z sit vir
 tus : nec ē s̄le de caritate q̄ nō fūdat̄ pncipa
 liē sup̄ virtutē hūanā : s. sup̄ bonitatem di
 uinā . **¶** Ad secūdū dicēdū q̄ eiusdē virtutē
 ē diligē aliq̄nē ⁊ gaudere de illo . Nam gau
 dium amorē cōsequitur : ut s̄ hitū ē cū de passi
 onib⁹ ageret . ⁊ iō maḡ ponit̄ virt° amor
 q̄z gaudiū qd̄ ē amorē effect⁹ . Vltimū at̄ qd̄
 ponit̄ ī rōne virtutē nō ipoztat ordinem effe
 ctus : s. magis ordinē excessus cuiusdā : sic
 centū libe excedūt q̄dragita . **¶** Ad etiū dō

q̄ omne accidens fm̄ suū esse est inferius
 suba : q̄ suba ē ens p̄ se : accns aut̄ in alio s. z
 scdm̄ rōnē sue sp̄ci accns qd̄ quod causat̄
 ex pncipys subiecti : ē indigni° subo : sicut
 effect⁹ causa . accns aut̄ q̄ causat̄ ex pncipa
 tione alicui⁹ supioris nature : ē digni° subo
 inq̄tū ē similitudo supioris nature : sicut lux
 dyaphano . Et h̄ mō caritas est dignior aīa
 inq̄tū est pncipatio quedā sp̄s sancti .

Ad quartum sic pro

cedit . **¶** Videt̄ q̄ caritas nō sit virt° sp̄al̄ . Di
 cit . n. zero . **¶** Ut breuif̄ oīuz virtutū diffini
 tionē cōplectar . virt° ē caritas q̄ diligit de
 ⁊ prim⁹ . **¶** Et Aug° dic̄ ī li° de morib° eccle .
 q̄ virt° ē ordo amoris . s. nulla vtus sp̄alis
 ponit̄ in diffinitioē virtutis coīs . ḡ caritas
 nō ē sp̄alis virtus . **¶** S. 3. qd̄ se extendit
 ad opa oīuz virtutū : nō pōt̄ eē sp̄alis virt°
 s. caritas se extendit ad opa oīuz virtutū : fm̄
 illō . i. ad Cor̄ . i. 3 . Caritas patiens ē : benigna
 ē ⁊ c . Extēdit se etiā ad oīa opera hūana : fm̄
 illud . i. ad Cor̄ . vlt . Dia . n. opa v̄ra ī caritate
 fiunt . ḡ caritas nō ē sp̄alis virt° . **¶** Pre
 cepta legis rōdent actib⁹ virtutū . s. Aug° in
 li° de p̄fectioē hūane iusticie : dic̄ q̄ gnālis
 iussio ē : diliges . ⁊ gnālis phibitio : nō zcu
 pisces . ḡ caritas nō ē gnālis virt° . **¶** S. 3.
 Nullū gnāle cōnumerat̄ sp̄ali . s. caritas con
 nūerat̄ sp̄alib⁹ virtutib⁹ . i. spei ⁊ fidei : scdm̄
 illud . i. ad Cor̄ . i. 3 . Nūc aut̄ manent fides
 spes caritas tria h̄ . ḡ caritas ē sp̄alis virtus
¶ R° dicēdū q̄ act⁹ ⁊ hit⁹ specificat̄ p̄ obo
 ut ex s̄ dōis p̄z . p̄puz at̄ obm̄ amoris ē bonū
 ut s̄ habitū est . ⁊ iō vbi ē sp̄alis ratio boni
 ibi est ratio amoris . Bonū aut̄ oīnū inq̄tū
 est bñtudinis obm̄ h̄z sp̄alē rōnē boni : ⁊ iō
 amor caritatis q̄ est caritas hui⁹ boni : ē sp̄a
 lis amor . vñ ⁊ caritas ē sp̄alis virtus . **¶** Ad
 primū ḡ dicēdū q̄ caritas ponit̄ in diffiniti
 one oīs virtutis : nō q̄ sit essent̄ aliē oīs vir
 tus . s. q̄ depēdēt ab ea aliq̄liter oēs vtutes
 ut . i. dicet̄ . sicut etiā prudētia ponit̄ ī diffi
 nitiōe virtutū moralū : ut p̄z ī 2° ⁊ 6° ethico
 rum . eo q̄ vtutes morales d̄pēdēt a prudē
 tia . **¶** Ad secūdū dicēdū q̄ virt° uel ars ad
 quā p̄tinet finis vltim⁹ iperat̄ virtutibus v̄
 artib⁹ ad q̄s p̄tinet alij fines scdary . sicut
 militar̄ impat̄ equestri : ut dic̄ ī p̄ ethicorū
 ⁊ ideo q̄ caritas h̄z p̄ obo vltimū finē hūa
 ne vite . i. bñtudine eter nā : ideo extendit se

Ad tertius sic pro

nobiliori mō sūt ī aīa q̄s ī seipsis . ga vnum quodq̄ ē ī aliq̄ p modū ei⁹ ī q̄ ē : ut habetur in li° de causis . q̄ vero sūt s̄ aīaz : nobiliori mō sūt ī seipsis q̄s sūt ī aīa . z iō eozū q̄ sunt infra nos nobilior est cognitio q̄s dilectio . pp̄t qd̄ phus ī 7° ethicoꝝ . pretulit virtutes intellectuales moralib⁹ . s̄z eozū q̄ sunt supra nos z p̄cipue dilectio dei cognitioni p̄fer̄ . z iō caritas ē excellētior fide . ¶ Ad secūduz dicēdū qd̄ fides non opaf̄ p dilectionē sicut p instrumentū : ut dñs p seruū . s̄z sic p formaz p̄p̄iam . z iō rō non seq̄tur . ¶ Ad tertium dicēdū qd̄ idē bonū ē obm̄ caritatis z spei . s̄z caritas ip̄ortat vnionē ad illud bonū . spes aut̄ dist̄ctiā quādā ab eo . z inde ē qd̄ caritas nō respicit illud bonū ut arduuz : sicut spes . qd̄ . n . iā vnitū ē : nō h̄z rōnē ardui . et ex hoc apparet qd̄ caritas est perfectior spe .

Ad septimus sic procedit . ¶ Videt̄ qd̄ sine caritate possit eē aliqua vera v̄tus . Virtus . n . p̄p̄iū ē bonū actum pducē . s̄z illi q nō h̄nt caritatē faciūt aliq̄s bonos act⁹ : puta dū nudū vestiūt : famelicū pascūt . z silia operāt̄ . q̄ sine caritate pōt eē aliqua vera virt⁹ . ¶ **S̄z Caritas nō pōt esse sine fide .** p̄cedit . n . ex fide nō ficta : ut ap̄ls dicit̄ . i . ad Abimor̄ . p̄ . s̄z in infidelib⁹ pōt esse vera castitas dū occupat̄ cōhibēt . z vera iusticia dū recte iudicat̄ . q̄ vera v̄t⁹ pōt esse sine caritate . ¶ **S̄z Scia z ars v̄tutes qdam sūt : ut pz in 6° ethicoꝝ .** s̄z huiusmodi iueniūt̄ in hoībus pctōzib⁹ nō h̄ntibus caritatem . q̄ vera virtus pōt eē sine caritate . ¶ **S̄z 5° ē qd̄ ap̄ls dicit̄ . i . ad Cor̄ . is .** Si distribuero ī cibos paup̄ū oēs facultates meas . z si traxidero corp⁹ meū : ita ut ardeā : caritatē aut̄ nō habeā : nihil mihi p̄dest . s̄z virt⁹ vera ml̄tū p̄dest fm̄ illud Sap̄ . 8 . Sobrietatem et iusticiā docet prudētiā z virtutē : qb⁹ ī vita nihil est vtilius hoībus . q̄ sine caritate vera virt⁹ eē nō pōt . ¶ **S̄z dicēdū qd̄ virt⁹ ordiat̄ ad bonū :** ut s̄ h̄ntū ē . bonū aut̄ p̄ncipaliter ē finis . nā ea q̄ sunt ad finē : non dicunt̄ bona nisi in ordine ad finē : sic q̄ duplex est finis . vn⁹ vltim⁹ z ali⁹ p̄xim⁹ . ita etiam est duplex bonū . vnū qd̄ vltimū z v̄lē . z aliud p̄ximū z p̄ticulare . vltimū qd̄ ē p̄ncipale bonū hoīs ē dei fructio : scdm̄ illud ps̄ . **Ad h̄i adherē deo bonū est . et ad h̄ ordiat̄ hō p̄ caritatē . Bonū aut̄ scd̄ariū z q̄s p̄ticulare**

hoīs pōt eē duplex . ¶ **Vnū qd̄ ē vere bonū :** utpote ordinabile q̄tū est in se ad p̄ncipale bonū qd̄ ē vltim⁹ finis . Aliud aut̄ ē bonū apparēs z nō v̄lē . ga abducit a finali bono . Sic q̄ pz qd̄ virt⁹ vera simpliciter ē illa q̄ ordiat̄ ad p̄ncipale bonū hoīs . sicut etiam phus in 8° ethicoꝝ dicit qd̄ v̄tus ē dispositio p̄fecti ad optimū . z sic nulla vera virt⁹ pōt eē sine caritate . s̄z si accipiat̄ virt⁹ fm̄ qd̄ ē ī ordie ad aliq̄ finē p̄ticulare : sic pōt aliq̄ virt⁹ dici sine caritate in q̄tū ordiat̄ ad aliq̄ p̄ticulare bonū . s̄z si illud p̄ticulare bonū nō sit verū bonū s̄z apparēs : virt⁹ etiam q̄ ē in ordine ad h̄ bonum : non erit vera virtus s̄z falsa similitudo v̄tutis : sic n̄ ē vera virt⁹ auaroz prudētia q̄ excogitat̄ diuersa genera loculoꝝ . z auaroz iusticia q̄ ḡiū dānoꝝ metus cōtēnūt alienozū . z auarozū tēpantia q̄ luxurie q̄ sūptuosa est : cōhibēt appetitū . z auaroz fortitudo q̄ ut ait **Dorati⁹ :** Per mare pauperiez fugiūt p̄ fara p̄ ignes : ut **Aug⁹** dicit̄ ī 4 . li . 5 . **Julianū .** Si vō illō bonū p̄ticulare sit verū bonū : puta cōsuatio ciuitatis ul̄ aliqd̄ hui⁹ mōi : erit qd̄ virt⁹ vera s̄z ip̄fecta nisi ferat̄ ad finale z p̄fectū bonū . z fm̄ hoc simpliciter vera virt⁹ sine caritate esse nō pōt . ¶ **Ad p̄mū qd̄ dicēdū qd̄ act⁹ alicui⁹ caritate carētis pōt esse duplex .** ¶ **Vnū qd̄ scdm̄ hoc qd̄ caritate caret :** utpote cū facit aliqd̄ in ordine ad id qd̄ caret caritate . z tal̄ act⁹ sēp̄ ē mal⁹ : sic **Aug⁹** dicit̄ in 4 . 5 . **Julianū .** qd̄ actus infidelis in q̄tū ē infidelis sēp̄ ē pct̄n̄ etiā si nudū opiat̄ : uel quicqd̄ aliud hui⁹ mōi faciat ordinās ad finē sue infidelitatis . Ali⁹ aut̄ pōt eē act⁹ caritate carētis : nō fm̄ id qd̄ caritate caret : s̄z fm̄ qd̄ h̄z aliqd̄ aliud donuz dei uel fidē ul̄ spem uel etiā uere bonū qd̄ nō totū pct̄n̄ tollit̄ : ut s̄ dictū ē . z fm̄ h̄ sine caritate pōt qd̄ eē aliq̄s actus bon⁹ ex suo genere : nō tñ p̄fecte bon⁹ : qd̄ deest debita ordinatio ad vltimū finē . ¶ **Ad secundum dicēdū qd̄ cū finis se habeat in agibilibus sic p̄ncipiū in speculabilibus .** sicut non pōt eē simpliciter vera scia si desit recta estimatio de p̄mo z idē demonstrabilī p̄ncipio : ita nō pōt eē simpliciter vera iusticia aut vera castitas si desit ordinatio debita ad finē q̄ ē p̄ caritatem : quātū cūq̄ aliq̄s se recte circa alia habeat . ¶ **Ad t̄tiū dicēdū qd̄ scia z ars de sui rōne ip̄ortat ordinē ad aliqd̄ p̄ticulare bonum :** nō autē vltimū finēz huane vite : sicut virtutes

morales: que simpliciter faciunt hominem bonum
ut s̄ dictum est. et ideo non est similis ratio.

Ad octauum sic pro

cedit. Videtur quod caritas non sit forma virtutum
forma. n. alicui rei: uel exemplaris uel essenti-
alis. scilicet caritas non est forma exemplaris aliarum virtu-
tum: quia sic oporteret quod alie virtutes essent eius-
dem speciei cum ipsa. sicut etiam non est forma essen-
tialis aliarum virtutum: quia non distingueret ab alijs.
ergo nullo modo est forma virtutum. ¶ **C**aritas
comparatur ad alias virtutes ut radix et fundamen-
tum: sicut illud **1^a p^o 3°**. In caritate radicati et
fundati. radix autem uel fundamentum non habet rationem
forme: sed magis rationem materie: quia est prima pars
quantitatis. ergo caritas non est forma virtutum. ¶ **C**
Forma et finis et efficiens non coincidunt in deo
numero: ut patet in 2° philosophorum. scilicet caritas dicitur finis
et mater virtutum. ergo non debet dici forma vir-
tutum. ¶ **S**ed contra est quod **Ambrosius** dicit carita-
tem esse formam virtutum. ¶ **R**espondendum quod in mo-
ralibus forma actus attenditur principaliter ex parte
finis. cuius ratio est: quia principium moralium actuum
est voluntas cuius obiectum et quasi forma est finis. semper
autem forma actus consistit in forma agentis. unde or-
do in moralibus id quod datur actui ordinem ad finem
dedit ei et formam. ¶ **M**anifestum est autem secundum predicta quod
per caritatem ordinantur actus omnium aliarum virtutum
ad ultimum finem. et secundum ipsam datur formam acti-
bus omnium aliarum virtutum. et per tanto dicitur esse forma
virtutum. nam et ipse virtutes dicuntur in ordine ad
actum formatos. ¶ **A**d primum ergo dicendum quod cari-
tas dicitur esse forma aliarum virtutum: non quidem ex
exemplari aut essentiali: sed magis effectiue in
quantum. scilicet omnibus formam imponit secundum modum predictum
¶ **A**d secundum dicendum quod caritas comparatur fun-
damento et radici in quantum ex ea sustentantur et nu-
truntur omnes alie virtutes. et non secundum rationem qua sunt
damnum et radix habent rationem cause materialis
¶ **A**d tertium dicendum quod caritas dicitur finis aliarum
virtutum: quia omnes alias virtutes ordinantur ad fi-
nem suum. et quia mater est: quia in se recipit ex alio
¶ **E**x hac autem ratione dicitur mater aliarum virtutum: quia ex
appetitu finis ultimi concipitur actus aliarum
virtutum imperando ipsis.

Quoniam de caritate in opo-
tione ad subiectum. Et circa
querunt duodecim. per vtrum
caritas sit in voluntate tantum in

subiecto. 2° vtrum caritas cause in homine ex acti-
bus precedentibus: uel ex infusione divina. 3° vtrum
infundatur secundum capacitatem naturalium. 4° vtrum auge-
atur in homine ipsam. 5° vtrum augeatur per addi-
tionem. 6° vtrum quilibet actu augeatur. 7° vtrum
augeatur in infinitum. 8° vtrum caritas vix possit
esse perfecta. 9° de diuersis gradibus caritatis.
10° vtrum caritas possit diminui. 11° vtrum ca-
ritas semel habita possit amitti. 12° vtrum
amittatur per unum actum peccati mortalis.

Ad primum sic proce-

dit. Videtur quod voluntas non sit subiectum caritatis
Caritas. n. amor quod est. scilicet amor secundum primum est in
concupiscibili. ergo et caritas est in concupiscibili et
non in voluntate. ¶ **R**espondendum quod caritas est principalissi-
ma virtutum: ut s̄ dictum est. scilicet subiectum virtutis est ratio
ergo videtur quod caritas sit in ratione et non in voluntate.
¶ **R**espondendum quod caritas se extendit ad omnes actus huma-
nos: sicut illud. i. ad **Cor.** vlt. Omnia vestra in cari-
tate fiant. scilicet principium humanorum actuum est liberum
arbitrium. ergo videtur quod caritas maxime sit in libero
arbitrio sicut in subiecto. et non in voluntate. ¶ **S**ed
3° est quod obiectum caritatis est bonum: quod etiam est obiectum vo-
luntatis. ergo caritas est in voluntate sicut in subiecto.
¶ **R**espondendum quod cum duplex sit appetitus. scilicet sen-
sitivus et intellectivus. ergo dicitur voluntas: ut in se habitum
est. vtriusque obiectum est bonum sed diuersimode.
nam obiectum appetitus sensitivi est bonum per sensum
apprehensum. obiectum vero appetitus intellectivi est
voluntatis est bonum sub ratione boni puri et
apprehensibile ab intellectu. caritatis autem
obiectum non est aliud bonum sensibile: sed bonum diuinum:
quod solo intellectu cognoscitur. et ideo caritatis sub-
iectum non est appetitus sensitivus: sed appetitus intel-
lectivus. i. voluntas. ¶ **A**d primum ergo dicendum quod
concupiscibilis est pars appetitus sensitivi: non autem
appetitus intellectivi: ut in predicto ostensum est. unde amor
qui est in concupiscibili est amor sensitivi boni
ad bonum autem diuinum quod est intelligibile: concupi-
scibilis se extendere non potest: sed sola voluntas.
et ideo concupiscibilis subiectum caritatis esse non potest
¶ **A**d secundum dicendum quod voluntas etiam secundum
primum in 3° de anima: in ratione est. et ideo per hoc quod cari-
tas est in voluntate non est aliena a ratione: tantum ratio
non est regula caritatis sicut humanarum virtutum
sed regula a dei sapientia et excedit regulam rationis
humane: sicut illud **1^a p^o 3°**. Supereminet scientie
caritatem christi. unde non est in ratione sicut in subiecto: si-
cut prudentia. neque sicut in regulante: sicut in
sticia uel temperantia: sed solum per quandam affinitatem